

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת משפטים

©
כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

תוכן הענינים

פרשת משפטים

מתוך דעוא דרעוין שב"ק פר' משפטים תשפ"ג..... ג

שב"ק פר' יתרו תשפ"ד

קידושא רבא בצפרא דשבתא..... ז

דעוא דרעוין..... ח

שיחות קודש

סעודת הברית להרף הנמול בן הר"ר צבי נפתלי הלוי פלומבוים הי"ו..... יב

באטע בראשות הגאון רבי חיים וייס שליט"א מרא דאתרא דעירנו..... יג

שמהת השלום זכר לנכד הרה"ח רבי נח מדדכי שוודץ הי"ו..... יד

תולדותיהם של צדיקים

הרה"ק רבי ברוך מגארליץ זי"ע..... טז

הרה"ק רבי ארון לייב מפרעמישלאן זי"ע..... יז

פרשת משפטים

ע"ה היה מספר לעם גודל הפעולה שפעלו ישראל בקיום הז' מצות ובמצות שנצטוו במרה, והאיך שהקב"ה משתעשע בקיום המצות, ושכל העולמות והנשמות תלוין בהן, וסיפר משה גודל מעלות המצות שקיימו ישראל, דהיינו ז' מצות ומה שנצטוו במרה ונמצא 'ויספר לעם' לא קאי אצווי מצות, שהרי כבר נצטוו, רק מלת 'ויספר לעם' הוא שמספר להם גודל המעלות והשעשועים שפעלו ישראל בקיום המצות ההם, אז כיון ששמעו ישראל גודל השעשועים שמשתעשע הקב"ה בקיום המצות, והשפע והששון והשמחה שמשפיעין ישראל בכל העולמות על קיום מצות הבורא ב"ה, אז ענו ואמרו 'כל אשר דיבר ה' נעשה', כלומר שאנחנו רוצים עוד במצות כדי שישתעשע כביכול הקב"ה ושישפיע הקב"ה עוד שפע רב וברכה וחיים בקיום המצות. וזהו 'כל אשר דיבר ה' נעשה', כלומר שאנחנו רוצים עוד במצות הבורא ב"ה.

ויבא משה ויספר לעם את כל דברי ה' ואת כל המשפטים (שמות כד ג). ומפרש רש"י ויבא משה ויספר לעם את כל דברי ה' - מצות פרישה והגבלה. ואת כל המשפטים - ז' מצות שנצטוו בני נח, ושבת וכבוד אב ואם ופרה אדומה ודינין שניתנו להם במרה.

והקשה הרמב"ן ז"ל ואינו נכון שיהיה על שנצטוו בני נח ושנאמרו להם במרה שכבר שמעו ולא יאמר ויספר אלא בחדשים אשר יגיד.

ומבאר הקדושת הלוי שדברי רש"י כהוגן, דלכאורה יש להבין על לשון 'ויבא משה ויספר לעם', דכפי דעת רש"י ז"ל שאמר להם ז' מצות של בני נח ופרה ודינין ושבת איננו שייך לשון 'ויספר לעם', כי אם ויצו את בני ישראל ולשון ויספר איננו מובן.

אלא אומר הקדושת לוי, לכן נראה, כי באמת אלו נצטוו במרה וכן ז' מצות שנצטוו כבר, רק שמשה רבינו

גם לנברשת ליפול, כשהגיע ראה את העני יושב עם החוט שהחזיק את הנברשת בידיו, התחיל לצעוק עליו, מה עשית, למה הפלת הנברשת, ענה לו העני סך הכל רציתי שרוך לנעליים שלי. אומר הרה"ק מרוזין לפעמים יהודי עושה עבירה שבעיניו היא עבירה קלה, אמנם בעבירה קלה זו הוא הפיל נברשות שלימות בעולמות העליונים, שהפגם של העבירה היא גדולה מאוד בשמים ממעל.

ואם על עבירה אמר בן הרה"ק מרוזין, אזי על מצוה על אחת כמה וכמה שהרי מדה טובה מרובה, שכל פעולה ומצוה שיהודי עושה בעולם הזה, אפילו אם הוא קמץ בעיניו, הרי שמצוה זו מאירה בעולמות העליונים ונחשבת למצוה גדולה מאוד כדאמרן.

דברים אלו גם מתאימים לשבוע הזה, שזו השבת אחרונה של ימי השוכבי"ם, שענין זה מביא את האדם להתעורר בתשובה, כשהוא מבין את גודל הפגם שנעשית על ידו, כשהוא עושה עבירה וכשאינו מקיים את המצוות.

דברים אלו מאוד מתאימים ביותר לשבת זו שאנו מברכים בה חודש אדר, שהרי אמרו חז"ל (תענית כט.) משנכנס אדר מרבין בשמחה, וכשאנו מבינים את גודל הפעולה שאנו פועלים בעשיית המצוות ואת גודל השעשועים שמשותעשע הקב"ה כשאנו מקיימים המצוות, זה מביא שמחה גדולה להאדם שהוא זוכה לקיים המצוות, וכל זה הכנה היא ליום הפורים, ששמחה זו מביאה את האדם להגיע לבחינה של 'כל אשר דיבר ה' נעשה', וזה מה שאמרו חז"ל (שבת פח.) שבפורים 'קימו וקבלו היהודים' (אסתר ט כו), קיימו מה שקיבלו כבר.

ובענין זו יש משל ידוע שאמר הרה"ק רבי ישראל מרוזין זי"ע על עני שהתאכסן בעלית ביתו של עשיר, העני ראה שם בחדר חוט, וחשב לעצמו שהלא חסר לי שרוך לנעל שלי, לקח סכין והתך החוט, פתאום בבית למטה נהיה רעש גדול והנברשת הגדולה שהיתה תלויה בסלון הבית נפלה ארצה ונשברה לרסיסים. העשיר מיהר לעלות לעלית הגג לבדוק מה

מתוך רעוא דרעוין שב"ק פר' משפטים תשפ"ג

הוא בדרך כלל 'פסח', או 'חג הפסח', 'שביעי של פסח' ועוד. ומבאר כי ההבדל הוא שבשיר השירים נאמר (ו) ג, 'אני לדודי, ודודי לי', כלומר, עם ישראל מדגיש את שבחיו של הקב"ה, אך הקב"ה מצידו מדגיש את שבחיו של עם ישראל. וכך מצאנו בחז"ל (ברכות ו), שהתפילין שאנו מניחים כוללים הודאה ושבח לקב"ה, אך התפילין שהקב"ה מניח כוללים שבחים לעם ישראל 'מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ'. כי זהו הכלל, אנו מצדנו איננו מדגישים את שבחי עצמנו אלא את שבחי הקב"ה, והקב"ה מצידו מדגיש את שבח עם ישראל, נאמנותו וכו'.

ואף ביחס לחג כך הוא הדבר, אנו משתמשים בדרך כלל בשם 'חג הפסח', כי שם זה מציין הודאה לקב"ה על הנס הגדול שעשה עמנו שפסח על בתי ישראל והיכה את המצרים, אך הקב"ה בתורתו משתמש בדרך כלל בשם 'חג המצות', כי עניין המצות הוא שבח גדול לא רק לקב"ה אלא גם לעם ישראל, וכפי שכותב רש"י (שמות יב לט), על הפסוק 'ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עוגות מצות כי לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם', וגם צדה לא עשו להם

כי תראה חמור שונאך רובץ תחת משאו וחדלת מעזוב לו עזוב תעזוב עמו (שמות כג ה).

השר שלום מבעלזא זי"ע אמר, הלא ידוע שהקב"ה מקיים התרי"ג מצוות (ברכות ו), האיך הוא מקיים המצוה הנאמר בפרשתך, 'כי תראה חמור שונאך רובץ תחת משאו וחדלת מעזוב לו עזוב תעזוב עמו'. ואמר לתרץ שהקב"ה אומר לישראל 'פתחו לי פתח כחודה של מחט, ואני אפתח לכם פתח שיהיו עגלות וקרונות נכנסים בו' (ילקוט שמעוני שיר השירים רמז תקפח), וכדאיתא בחז"ל (יומא לח:): 'הבא ליטהר מסייעין אותו'.

אמנם בדגל מחנה אפרים מביא בשם זקינו הבעש"ט זי"ע, מה שדרשו חז"ל (ב"מ לב). על מה שנאמר 'עזוב תעזוב עמו', עמו דווקא, היינו רק אם הוא פותח הפתח כחודה של מחט, אז יפתח לו השי"ת פתח כפתחו של אולם.

בהמשך הפרשה נאמר (שמות כג טו) 'את חג המצות תשמור' וגו', וידועים דברי הקדושת לוי (בא) שמדייק למה בתורה השם השגור של החג הוא 'חג המצות', ואילו בלשון חז"ל וכך גם בלשונו השגורה, שם החג

– מגיד שבחן של ישראל, שלא אמרו
היאך נצא למדבר בלא צדה אלא
האמינו והלכנו.

להתעסק בהם כדי שיגאלו, ונתן להם
שתי מצות, דם פסח ודם מילה ועי"כ
יכלו ליגאל,

ושמעתי פעם ביאור בדרך זה, שכלל
ישראל קורים להחג 'פסח',
שהם משתבחים במה שהקב"ה פסח
על הפתח, וכוננתם שבדרך כלל
הקב"ה מחכה לנו לעשות את הפתח,
כמו שאמרו 'פתחו לי פתח כחודה
של מחט' ואז הקב"ה פותח להם פתח
כפתחו של אולם, אמנם במצרים שבני
ישראל היו משוקעים כמ"ט שערי
טומאה, הקב"ה דילג ולא חיכה שבני
ישראל יעשו את הפתח, אלא הוא
באתערותא דלעילא מיד פתח להם
פתח כפתחו של אולם. וזהו שמשתבח
כלל ישראל כשקורים לחג 'פסח'.

והענין בזה הוא כדאמרן שעם ישראל
היו צריכים רק לפתוח פתח
כחודה של מחט, והקב"ה פתח להם
פתח כפתחו של אולם וגאל אותם
מעבדות לחרות.

ובאמת ויכוח זו כבר מובא במדרש
(איכה רבה ה כא) כאשר פנה
ה' בקריאתו אל ישראל לאמר 'שובו
אלי ואשובה אליכם' (מלאכי ג ז),
תתעוררו אתם בתשובה, ואז אשיב
אתכם אלי. השיבה כנסת ישראל,
ביקשה וטענה 'השיבנו ה' אליך
ונשובה' (איכה ה כא), תאיר עלינו אתה
את הארת התשובה, ואז נשוב אליך.

אמנם הקב"ה בתורה קורא לחג 'חג
המצות' שמורה על המצות
שאכלו ביחד עם הקרבן פסח, ועל
זה נאמר (יהווקאל טו ז) 'ואת עירום
ועריה' שראה שלא היו בידם מצות

יעזור השי"ת שנוכה להבין את גודל
פעולתנו בעשיית המצות, ועי"ז
נוכה לתשובה שלימה עדי נוכה שיקיים
בנו בקיבוץ בניה לתוכה בשמחה
בביאת גוא"צ כב"א.

מתוך רעוא דרעוין שב"ק פר' משפטים תשפ"ג

שב"ק פר' יתרו תשפ"ד

קידושא רבא בצפרא דשבתא

את יום השבת' שהוא שקול ככל התורה, ובפסוק אני ד' אלוקיכם דיבור 'לא תענה ברעך עד שקר'.

ויאמר ה' אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן וגו' (שמות יט יט).

בפסוק 'הנה אנכי בא אליך בעב הענן' יש רמז לענין זה, כי כל עשרת הדברות הם נכללים במצות 'אנכי' כידוע. וידוע אשר התיבות מפרשת שמע יש בהם מ"ח תיבות (בלי הפסוק ברוך שם כבוד וגו'), ופרשת והיה אם שמוע יש בה קכ"ב, שניהם יחד עלים ק"ע תיבות, כמנין ענ"ן. ופרשת ויאמר יש בה ע"ב תיבות עם שלש תיבות שמוסיף הש"ץ. וזהו 'הנה אנכי בא אליך', היינו 'אנכי' דעשרת הדברות, בא אליך ברמז, ב'עב' ה'ענן', ע"ב עם ק"ע כנ"ל, לכוון אותם בשעת אמירת פרשת קריאת שמע.

זקני באמרי נועם כתב, שיש בפסוק זו אסמכתא, למה שמוכא בתום' (ברכות יב: תוד"ה בקשו) בשם הירושלמי, לכוון בשעת קריאת שמע לקיים כל עשרת הדברות, בד' אלוקינו מרומזו 'אנכי ה' אלוקיך', ה' אחד דיבור 'לא יהיה לך', ובפסוק ואהבת מרומזו דיבור 'לא תשא', דמאן דרחים למלכא לא מישתבע בשמיה לשיקרא, ובפסוק וכתבתם דיבור 'לא תחמוד', דכתיב ביתך ולא בית חבירך, ובפסוק ואספת דגנך דיבור 'לא תגנוב', דדגנך ולא תאסוף דגן חבירך, ובפסוק ואבדתם מהרה דיבור 'לא תרצח', דמאן דקטל יתקטל, ובפסוק למען ירבו ימיכם דיבור 'כבוד את אביך', ובפסוק ולא תתורו וגו' ואחרי עיניכם דיבור 'לא תנאף', ובפסוק למען תזכרו וגו' דיבור 'זכור

הנה המחבר בשלחן ערוך (או"ח א ה) כתב טוב לומר עשרת הדברות, והגיה עליו הרמ"א שדוקא

אלוקים את כל הדברים האלה לאמר' (שמות כ א), מלמד שאמר הקב"ה עשרת הדברות בדבור אחד, מה שאי אפשר לאדם לומר כן, שהקב"ה כלל כל העשרת הדברות במה שאמר 'אנכי'. והנה כמו ש'אנכי' כולל כל עשרת הדברות, כן הפסוק שמע ישראל שמרמו לאנכי כדאמרו, הוא עיקרו והכלל של כל קריאת שמע שבה מרומז עשרת הדברות.

יעזור השי"ת שנוכה לקבל על עצמינו עול מלכותו ית"ש, ולקיים כל המצוות, עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

ביחיד מותר לומר עשרת הדברות בכל יום, אבל אסור לאומרם בצבור. ובמשנה ברורה (טו) מבאר שהטעם שאין אומרים עשרת הדברות הוא מפני הכופרים, שיאמרו אין תורה אלא זו. וכתב המשנה ברורה שם עוד, דלא אסור לאומרו בציבור, אלא לקובעו בין הברכות כמו קריאת שמע.

ולפי דברי האמרי נועם אלו, אפשר להבין מה ראו לקבוע העשרת הדברות בברכת קריאת שמע.

ולפי דברים אלו יש לומר על הדרך שמפרש רש"י מה שנאמר 'ידבר

דעוא דדעוין

בעבודת ישראל מביא פירוש בפסוק 'ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי' מזקני הרב הגאון מו"ה לוי יצחק ז"ל (מבארדיטשוב), כי שם הנשר נקרא על שם מעשהו כי נושר נצותיו וחוזר ומתחדש בנוצות חדשים לזמן ידוע. וזה מה שנאמר 'תתחדש כנשר נעורכי' (תהלים קג ה) וכמו שפירש רש"י שם, כנשר הזה שמחדש כנפיו ונוצה משנה

כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל. ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי (שמות יט ג-ד).

הלילה חל היארצייט של אביו של זקני המגיד מקוזניץ זי"ע שקראו לו רבי שבתאי והיה כורך ספרים, וזכה ע"י איזה מעשה טוב שעשה שלעת זקנתו נולד בנו המגיד מקוזניץ ואבמ"ל, ונגיד מתורתו של בנו.

וזה הוא כמו מעשה הנשר כנ"ל, וזהו 'ואשא אתכם על כנפי נשרים'.

ובתב העבודת ישראל עוד, על מה שמפרש רש"י הדמיון לנשר, שאינו מתירא רק מהחץ, ולכן נושא גזוליו על כנפיו, שכל שאר העופות נותנים את בניהם בין רגליהם, לפי שמתיראין מעוף אחר שפורח על גביהם, אבל הנשר הזה אינו מתירא אלא מן האדם שמא יזרוק בו חץ, לפי שאין עוף פורח על גביו, לכך נותנו על כנפיו אומר מוטב יכנס החץ בי ולא בכני, אף אני עשיתי כן, 'ויסע מלאך האלוקים וגו' ויבא בין מחנה מצרים וגו' (שמות יד ט-כ), והיו מצרים זורקים חצים ואבני בליסטראות, והענין מקבלם. וצריך להבין הענין והחסד שעשה עמנו בוראינו, כיון שבלאו הכי לא שייך כאן הטעם מוטב יכנס החץ בי, ומי מבלעדיו אשר יורה חצים או ירים את ידו שלא ברשות יוצרינו.

ומבאר דהענין הוא כך, כי בשעת יציאת מצרים וקריעת ים סוף

וכן בכל זמן כשמגדיל הבורא ב"ה חסדיו על עמו ישראל, לפי רוצה המקטרג לקלקל כמו שאיתא (שמות רבה כא ז) שאמר השר הללו עובדי זרה והללו עובדי זרה, ומדוע אתה נושא להם פנים. וזה קטרוג נקרא

לשנה, ויש מדרש אגדה על מין נשר שכשמוקין חוזר לנערותו. והרד"ק שם מפרש, כשישלימו לנשר עשר שנים יגביה עפיפתו עד מאד עד שהוא מתקרב לגלגל האש ולרוב החמימות מחבט ומפיל עצמו לים וימות, ואחרי כן יתחדש ויעלה אבר כבתחלה, וכן מנהגו כל עשר ועשר שנים עד מאה שנה ובשנת המאה מתקרב ביותר לגלגל האש ומגביה העפיפה כמנהגו ונופל בים ומת.

הרבינו בחיי מביא ענין זה בשם רבינו סעדיה גאון ז"ל על הפסוק (בראשית ב ט) 'ויצר ה' אלוקים מן האדמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו', וע"כ ידע האדם הענין הזו בחכמתו וקרא שמו נשר, כי השי"ן אש. והרי"ש רוח, והנו"ן לשון נפילה, והנה שמו מבאר על מנהגו וטבעו ומה אחריתו, וזהו שאמר לזה נאה לקרותו נשר.

ומבאר שם שזה הענין הקב"ה נתן לעמו ישראל לפי ראות עיניו שיקראו מהלכים, ואינם יכולים להיות במדריגה אחת אפילו בגדלות המוחין, ובא להם איזה קטנות והם שבים ומתחרטים מיד ומתחדשים לבקרים,

אולם אצל הבית יעקב הסתכלו בעיקר על מה שאמר הקב"ה מוטב שיכנס החץ כי ולא בבני, ודחה כל הקטרוגים האלו, ולכן היה אצלם בלשון רכה.

ונראה לומר לפי זה שיש לקשר גם הפירוש שהביא מהרה"ק מברדיטשוב, למה שנאמר בפסוק הקודם 'כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל', דידוע (אור החיים הק' ויחי) ענין שם יעקב הוא מורה למדרגה נמוכה, ושם ישראל מורה על דרגה גבוהה, וענין הנשר לפי דבריו מורה על ענין האדם שהוא מהלך, ואינו נשאר באותו דרגה, שיש לאדם ירידות ועליות, זמנים של קטנות וגדלות, והעיקר שידע האדם שיכולים תמיד להתחדש בבחינת 'תתחדש כנשר נעורכי'.

וזה מה שנאמר כהקדמה לפסוק 'ואשא אתכם על כנפי נשרים', 'כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל', שבית יעקב מרמז לבחינת הקטנות, ובני ישראל מרמז לבחינת הגדלות, שלפעמים האדם הוא במדרגה של הבית יעקב, ולפעמים בהדרגה של בני ישראל. אמנם העיקר מה שמוטל על האדם לדעת, שידע שבכל מצב שאפילו לפעמים כשנופל

חצים, שמורה בלשון (ירמיה ט ז) 'חץ שוחט לשונם', ואעפ"כ הקב"ה מגדיל חסדו ודן את דינו ומוציא משפמינו לאורה ומסיר כל המקטרוגים וסותם פיהם.

וזה מה שאמר הכתוב 'ואשא אתכם על כנפי נשרים', ואמר מוטב שיכנס החץ כי, שהקב"ה מסיר הקטרוג מעל עמו ישראל ולא יכנס בהם חץ, ומקבל על עצמו כביכול להשיבם תשובה נצחת ולהסיר כל תלונה.

וראיתי בעבודת ישראל המבואר ביאור על דבריו, שלפי דברי העבודת ישראל יש לקשר מה שנאמר בפסוק הקודם 'כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל', וידועים דברי רש"י שפירש שם 'לבית יעקב' - אלו הנשים, תאמר להם בלשון רכה. 'ותגיד לבני ישראל' - עונשין ודקדוקין פירש לזכרים, דברים הקשין כגידין.

ובתב לבאר שם, שאמרו לבית יעקב ולבני ישראל על ענין הקטרוגים, וגם אמרו להם שהקב"ה אמר מוטב שיכנס החץ כי ולא בבני, ודחה כל דברי המקטרוגים.

והנה אצל בני ישראל עצם ענין קטרוג זה, היה דברים הקשין כגידין,

הנה התורה כתבה פסוקים אלו
 כהקדמה לקבלת התורה,
 להורות בזה שע"י לימוד התורה יכולים
 לזכות לתשובה בבחינת 'תתחדש כנשר
 נעורכי', כמו שהיה ידוע אצל חסידים,
 שדף גמרא לפני התפלה יש לו כח
 של טהרה כמו טבילה במקוה.

יעזור השי"ת שנזכה להיות ממקבלי
 התורה, לזכות תשובה שלימה
 בבחינת 'תתחדש כנשר נעורכי', עדי
 נזכה לכיאת גוא"צ בב"א.

לדרגת בית יעקב תמיד יכולים
 להתחדש כנשר נעורכי.

דברים אלו יכולים לעורר האדם
 במיוחד בשבועות אלו של
 'שובבים', דהנה שובבים הוא לשון
 רבים והוא מורה ענין שהאדם יכול
 תמיד להתחדש כנשר נעורכי, ואפילו
 לפעמים הוא נופל, ואפילו הנפילות
 שלו מצויים מאד, בכל זאת ידע שתמיד
 הוא יכול להתחדש כי שבע יפול צדיק
 וקם (משלי כד טז).

שיחות קודש

סעודת הברית להרך הנמול חיים אברהם
 בן הד"ר צבי נפתלי הלוי פלומבוים הי"ו
 ערש"ק פרשת יתרו תשפ"ד

ויחד יתרו על כל הטובה אשר עשה ה' לישראל אשר הצילו מיד מצרים (שמות יח ט). ופירש רש"י, ויחד יתרו - וישמח יתרו זהו פשוטו, ומדרשו נעשה בשרו חדודין חדודין, מיצר על איבוד מצרים, היינו דאמרי אינשי גיורא עד עשרה דרי לא תבזי ארמאה באפיה'.

הנה רש"י הביא את שיטת שמואל בסנהדרין (צד.) שנחלקו רב ושמואל בביאור 'ויחד', אבל לשיטת רב הכוונה שהעביר חרב חדה על בשרו, והיינו שייכות בין מצות מילה לפרשת יתרו. ובזה אתי שפיר תחילת דברי רש"י 'ויחד יתרו - וישמח יתרו', היינו כדאיתא בחז"ל (שבת קל.) 'כל מצוה שקיבלו עליהם בשמחה כגון מילה, דכתיב שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב, עדיין עושין אותה בשמחה', ולכך היה יתרו בשמחה לאחר שקיים מצות מילה.

ועוד אפשר לומר רמז בשיטת שמואל שאמר 'נעשה בשרו חדודין חדודין', שידוע מה שפירש השר שלום מבעלזא זי"ע על הפסוק (בראשית יז ט) 'ואתה את בריתי תשמור אתה וזרעך אחריו לדורותם', היינו שהרך הנמול נמצא מקיים רק את חלק המעשה של מצות מילה, אבל חלק המחשבה עדיין אין לו, מפני שאין אנו יודעים אם באמת ניחא ליה שימולו אותו, והוא אינו יכול להתנגד למעשה המצוה, אבל בזמן שזוכה ומכניס את בנו בבריתו של אברהם אבינו, אז מגלה דעתו שהיה ניחא ליה במעשה המילה שעשו בו ואז משלים את חלק המחשבה של המצוה, וזה 'ואתה את בריתי תשמור', מתי יקיימו מצות מילה בשלימותה כראוי,

לזה אמר 'אתה זרעך אחרִיך לדורותם', היינו בזמן שימולו כל אחד את בנו בכך ישלים את המצוה כראוי. וזה 'נעשה בשרו חידודין חידודין', היינו לשון רבים וב' פעמים כנגד ב' חלקי מצות מילה שיש.

ויעזור השי"ת שיזכה אבי הבן לגדל את הרך הנימול חיים אברהם לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ושנזכה לגאולה השלימה בבנין ביהמ"ק בביאת גוא"צ בב"א.

באטע בראשות הגאון רבי חיים זייס שליט"א

מדא דאתרא דעידנו

ליל שב"ק פר' יתרו תשפ"ד

ומשה עלה אל האלוקים וגו' (שמות יט ג).

בשבוע הבעל"ט (ביום ראשון כ"ה שבט) יחול יומא דהילולא של הרה"ק רבי דוד ממיקאלייב זי"ע שהיה מתלמידי הבעש"ט, ולאחר פטירתו היה תלמיד של הרה"ק רבי פינחס מקאריץ זי"ע.

בספר אמרי פינחס (שער התפילה) מביא בשמו לבאר הלשון 'עליה לתורה' והלא כשאדם עולה לאיזה מקום אומרים 'אל', כלשון הפסוק 'ומשה עלה אל האלוקים', 'ויעל משה אל ההר' (שם כד טו), ולא נאמר 'לאלוקים' 'להר', וא"כ היה צריך לומר 'עליה אל התורה' ולא 'עליה לתורה'.

ותירץ הרה"ק ממיקאלייב, שכשיהודי עולה לתורה, הוא נותן עליה להתורה עצמה, שיש לתורה עליה ע"י שיהודי עולה אליה.

ונראה לומר בזה הדרך, שהנה רבים הגיעו לכאן לכבוד המרא דאתרא, אולם צריך לדעת, שבעצם הם עצמם מתעלים בזה, ע"י שמגיעים לכבד הרב.

יעזור השי"ת שיזכה הרב להמשיך להנהיג אותנו בעוז ותעצומות על מי מנוחות, עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

שמחת השלום זכר לדרך הגולד להר"ד אפרים בודד הי"ו
 נכד להרה"ח רבי נח מרדכי שוודץ הי"ו
 ליל שב"ק פר' יתרו תשפ"ד

עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלוקים (שמות יח יא). ופירש רש"י ידועים, 'עתה ידעתי' - מכירו הייתי לשעבר, ועכשיו ביותר.

זקני באמרי נועם דקדק שלכאורה אם הכירו לשעבר א"כ מדוע לא גייר עצמו מקודם. ומבאר כי יש בני אדם אשר סוברים בדעתם אשר עיקר התשובה היא באם עבר ח"ו על לא תעשה האמור בתורה, אבל זאת לא נודע להם שצריך לעשות תשובה על מותרות התאוה, אכילה ושינה וכבוד ודברים בטלים. אמנם ע"י לימוד התורה הקדושה אז אורייתא מודיעת ליה חובותיו, כדאייתא בזוהר הק' (ג כג):. ובעוסקו בתורה ובספרי יראים אז יתודע לו עד כמה מוטל על האדם עבודת הקודש, ועד כמה צריך לעשות תשובה על כל דברי המותרות.

ולזה כאשר בא יתרו ואמר מכירו הייתי לשעבר, היינו עד עתה הייתי מכיר את הקב"ה ולעשות תשובה כשעבר איזה עבירה חמורה רח"ל, אמנם ועכשיו ביותר, היינו כעת נתודע לי אשר על כל המותרות צריך לעשות תשובה, וזהו כריתת הערלה לבטל מתורת התאוה כנודע (מורה נבוכים ג מט), על כן מל את עצמו.

ונראה לומר לפי דבריו בענינו של שלום זכר, דיזוע הענין שעושים שלום זכר שמנחמים הילד, ולכן אוכלים ארבע"ס שהוא מאכל אבלים. ומה שצריכים לנחם התינוק, מפני שעד עכשיו כשהיה במעי אמו אמרו חז"ל (גדה ל:): שנר דלוק לו על ראשו, ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מאותן הימים, ומלמדין אותו כל התורה כולה, וכשנולד לעולם הזה שהוא עולם עובר צריכים לנחם אותו.

ובזה מנחמים התינוק ואומרים לו שעד עכשיו היית בבחינת מכירו הייתי לשעבר, שהכרת את בוראיך בעיניי של לשעבר, דהיינו מה שהוא

עבירה עניני איסור והיתר, ועכשיו כשיושבים ביחד ואוכלים ושותים לכבוד שבת קודש, אז מבין התינוק שבעולם הזה אפשר להיות עבד ה' גם בעניני המותרות, ובזה אנו מנחמים הרך הנולד.

יעזור השי"ת שיזכו אביו ואמו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים, ולהכניסו בבריתו של א"א בעתו ובזמנו, ולרוות ממנו ביחד עם כל משפחתו נחת ותענוג דקדושה מתוך שמחה והרחבה, עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

תולדותיהם של צדיקים

עובדות וסיפורים על צדיקי הדורות
שיו"ד הל בשבוע הבעל"ט

הרה"ק רבי ברוך מגארליץ זי"ע
א' אדר תרל"ו

בר"ח אדר חל היו"ד קדישא של הרה"ק רבי ברוך מגארליץ זי"ע. הוא הסתלק לעולמו בשנת תרס"ו, ושנה אחת קודם לכן בשנת תרס"ה אמר רבים שהוא רואה גזירות קשות העתידים לבוא ח"ו על בני ישראל, וכשראה אנשים צוחקים אמר להם שאם היו רואים מה שהוא רואה בשמים לא היו צוחקים, וכך היה ושמונה שנים לאחר מכן בשנת תרע"ד פרצה מלחמת העולם הראשונה.

ובנו הרה"ק רבי צבי מרודניק זי"ע אמר אז שעתה הוא מבין לאיזה צרות התכוון אביו זי"ע. ובנו של הרה"ק מרודניק זי"ע הרה"ק בעל שפע חיים מקלויזנבורג זי"ע אמר שאביו זי"ע הוסיף בזה שאם היה יודע שבזה נסתפק ונבוא אל סוף הצרות היה טוב, ולאחר שנים פרצה מלחמת העולם השנייה.

הרה"ק מגארליץ זי"ע פעם הזדרז מאוד בביהמ"ד בתפילת ליל שבת קודש, וכך גם אצל עריכת השלחן, ותיכף כשסיים את עריכת השלחן זירז את כל הציבור לצאת מבית המדרש, ומיד לאחר זמן מועט נפלה מנורה גדולה שתלתה במרכז ביהמ"ד, ואז הבינו למה זירזם הרבי לצאת בזמן בעוד שלא נפלה המנורה.

הרה"ק מגארליץ זי"ע היה קונה כרטיסי לוטו, ומעולם לא בדק אם הוא זה שזכה במספרים, והיה אומר שאם הוא היה זוכה בוודאי שה' יתברך היה מוצא דרכים איך להודיעו על זכייתו.

{סעודת מלוה מלכה מוצש"ק משפטים תשפ"ב}

הרה"ק רבי ארון לייב מפרעמישלאן זי"ע

ב' אדר א' תקע"ג

השבוע חל היו"ד קדישא של הרה"ק רבי ארון לייב מפרעמישלאן זי"ע שהיה תלמידו של הרה"ק רבי מיכל מזלאטשוב זי"ע. פעם נסע אל רבו זי"ע ומצאו שוכב על ריצפת הבית בפישוט ידים ורגלים, ולשאלת התלמיד הסביר לו רבו שהוא צופה צרות רבות המיועדים לבוא על בני ישראל ח"ו, אמר לו רבי ארון לייב זי"ע שהוא ישכב על הארץ במקומו, וכך היה שהחליפו ביניהם ורבי ארון לייב פעל לבטל את הגזירה.

לרבי ארון לייב זי"ע היה כוח מיוחד לעורר לבות בני ישראל לתשובה, וכשהיה עובר דרך בית והיה יודע שיש שם כאלו הצריכים דרך תשובה, היה מביט על הבית עד שבני הבית היו יוצאים אליו ומבקשים שיורה להם דרך תשובה.

רבי ארון לייב זי"ע היה לומד בכל יום עם אליהו הנביא, ופעם ביקש מאליהו הנביא שיגלה לו מתי זמן הקץ, וענה לו אליהו הנביא שאין לו רשות לגלות לו זאת, אמר לו רבי ארון לייב שאם כך אזי שאינו רוצה להמשיך ללמוד עמו. הלך אליהו הנביא אל הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע וסיפר לו על כך שרבי ארון לייב אינו רוצה ללמוד עמו, ומבקשו שיפציר ברבי ארון לייב שיועיל להמשיך ללמוד עמו.

קרא הר"ר אלימלך זי"ע לרבי ארון לייב ושאלו למה אינו רוצה ללמוד עם אליהו הנביא, סיפר לו רבי ארון לייב דברים כהווייתן, והסכים עמו

יה דברות תולדותיהם של צדיקים קודש

הר"ר אלימלך ואמר לאליהו הנביא שאכן הוא מוכרח לספר לרבי ארון לייב מתי זמן הגאולה, שמע אליהו הנביא לקול הר"ר אלימלך זי"ע ואכן סיפר לרבי ארון לייב אימתי קץ הגלות.

והאדמו"ר מטהאש זצ"ל הסביר כוונת המעשה שרבי ארון לייב זי"ע רצה לדעת מה יחיש את הגאולה ומהו המעכב בעד המשיח להתגלות, וזה שגילה לו אליהו הנביא מה יזרז בעד קץ הגלות.

{סעודת מלוה מלכה מוצש"ק משפטים תשפ"ב}

הוצאות הגליון נדבת
ידידנו הרה"ח רבי **פינחס פרקל** הי"ו
לדגל שמחת הולדת הנכדה
בת לבנו ידידנו הר"ר **אברהם ישעי'** הי"ו למזל"ט
ויה"ר שיזכו לגדלה לתורה לחופה ולמעשים טובים
ולרוות רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח
בבריות גופא ונהודא מעליא